

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 101 10 - Αθήνα
TELEFAX : 210 5203872
Πληροφορίες : Αλεξάνδρα ΣΤΕΦΑΝΟΥ
Τηλέφωνο : 2131516056,
2131516118
E-MAIL : ypertns@ypakp.gr

**Αθήνα 23 - 6 -2020
Αριθ. Πρωτ.: 681**

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

ΣΧΕΤ.: Η με Α.Π. 5690/10.4.2020 Ερώτηση

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από τη βουλευτή κα Μαρία ΑΠΑΤΖΙΔΗ, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Με τις διατάξεις του άρθρου 1 «Ενιαίος φορέας διαχείρισης προνοιακών παροχών και παροχών κοινωνικής αλληλεγγύης» του ν.4520/2018, ορίζεται ότι ο ΟΠΕΚΑ συνιστά ενιαίο φορέα υλοποίησης πολιτικών που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης του ν. [4387/2016](#) (Α 85).

Περαιτέρω με τις διατάξεις της υπ. αριθμ. Δ12α/Γ.Π.οικ.68856/2202 κ.υ.α. (ΦΕΚ Β΄-5855/2018) ορίζεται ότι από την 1.1.2019 ανατίθεται στον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (εφεξής ΟΠΕΚΑ) η αρμοδιότητα χορήγησης μεταξύ άλλων των αναφερόμενων στην περ. ε΄ της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4520/2018 (Α΄ 30) προνοιακών παροχών σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία (συνολικά 10 αναπηρικές προνοιακές παροχές σε χρήμα).

Συναφώς, με τις διατάξεις του άρθρου 2 «Κριτήρια - Προϋποθέσεις Χορήγησης - Ύψος Παροχής» της ως άνω κ.υ.α ορίζεται ότι «Οι προνοιακές παροχές του άρθρου 1 καταβάλλονται σύμφωνα με τα κριτήρια, τους όρους, τις προϋποθέσεις χορήγησης, τα δικαιολογητικά

καθώς και τα καταβαλλόμενα χρηματικά ποσά, που προβλέπονται από το ισχύον οικείο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, συμπληρωματικά δε και με τις διατάξεις της παρούσας.». Επισημαίνεται, ότι με τις διατάξεις της εν λόγω Κ.Υ.Α. δεν τροποποιήθηκαν ούτε οι όροι ούτε οι προϋποθέσεις χορήγησης ούτε το ύψος του ποσού των εν λόγω παροχών αλλά μόνο η διοικητική διαδικασία χορήγησης και επαναχορήγησής τους, με κύριο χαρακτηριστικό την ηλεκτρονικοποίηση των διαδικασιών υποβολής και επεξεργασίας των πάσης φύσης αιτήσεων και παρακολούθησης των μεταβολών π.χ λήξη δικαιώματος.

Στο πλαίσιο των προαναφερομένων διατάξεων, των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων που απορρέουν από αυτές, η αρμόδια υπηρεσία του ΟΠΕΚΑ, προέβη, σε συνεργασία με την ΗΔΙΚΑ, κατά τον μήνα Φεβρουάριο τρέχοντος έτους σε ηλεκτρονική διασταύρωση του ηλεκτρονικού μητρώου δικαιούχων του ΟΠΕΚΑ, με το επίσης ηλεκτρονικό μητρώο με τα στοιχεία συνταξιούχων φορέων κοινωνικής ασφάλισης ΕΣΕΠΣ (αμφότερα τηρούμενα από την ΗΔΙΚΑ). Από τον εν λόγω έλεγχο προέκυψαν περιπτώσεις δικαιούχων επιδόματος αναπηρίας όρασης από τον ΟΠΕΚΑ (278 επί συνόλου 16.000 περίπου δικαιούχων), με ύψος ποσού 697 ευρώ μηνιαίως οι οποίοι ήταν ταυτόχρονα και δικαιούχοι σύνταξης από φορέα κοινωνικής ασφάλισης. Σημειώνεται ότι 89 εξ αυτών λάμβαναν επίδομα παραπληγίας -τετραπληγίας από τον φορέα κοινωνικής ασφάλισης. Κατόπιν αυτού η αρμόδια υπηρεσία του ΟΠΕΚΑ προέβη, κατ' εφαρμογή του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου και των ισχυουσών οδηγιών της Διοίκησης, σε προσωρινή μείωση του επιδόματος λόγω αναπηρίας όρασης που λάμβαναν από τον ΟΠΕΚΑ οι ανωτέρω 278 δικαιούχοι, από 697 σε 362 ευρώ, κατά την πληρωμή μηνός Μαρτίου τρέχοντος έτους, θέτοντας όμως ταυτόχρονα δύο ερωτήματα στην εποπτεύουσα αρχή, προκειμένου να διευκρινισθεί: α) αν οι σχετικές με το εν λόγω ζήτημα διατάξεις της αριθμ. Π3α/Φ.18/Γ.Π.οικ. 63731/2008 ΚΥΑ (ΦΕΚ 931 τ.Β'), τυγχάνουν διαφορετικής ερμηνευτικής προσέγγισης, από αυτή της αρμόδιας Διεύθυνσης του ΟΠΕΚΑ και β) αν εξακολουθεί να ισχύει η, από το έτος 2000, οδηγία της εποπτεύουσας αρχής, σύμφωνα με την οποία το επίδομα παραπληγίας -τετραπληγίας που χορηγείται από φορείς κοινωνικής ασφάλισης είναι σύνταξη και ως εκ τούτου οι δικαιούχοι του εν λόγω επιδόματος εντάσσονται στα προνοιακά προγράμματα ενίσχυσης της αναπηρίας ως συνταξιούχοι, δεδομένης αντίθετης και μεταγενέστερης της ως άνω οδηγίας, σχετικής νομολογίας του ΣτΕ.

Στη συνέχεια, με το αριθ.πρωτ. Δ12/Γ.Π.οικ.16067/467/22-4-2020, απαντητικό έγγραφο του Γενικού Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας έγινε δεκτό μεταξύ άλλων, ότι τα άτομα με

προβλήματα όρασης, τα οποία είναι συνταξιούχοι εμπίπτουν στην περίπτωση Α.1β της απόφασης αριθμ. Π3α/Φ.18/Γ.Π.οικ. 63731/2008 ΚΥΑ (ΦΕΚ 931 τ.Β΄)-τυφλοί συνταξιούχοι- και λαμβάνουν το ποσό των 362 ευρώ μηνιαίως. Επίσης όταν στο πρόσωπο του δικαιούχου συντρέχει ταυτόχρονα η ιδιότητα του συνταξιούχου και του δικηγόρου που αποδεδειγμένα ασκεί δικηγορία, τότε ο δικαιούχος εντάσσεται στην πρώτη περίπτωση (Α1β) της ανωτέρω απόφασης και λαμβάνει το ποσό των 362 ευρώ μηνιαίως. Και τούτο διότι αν σκοπός των διατάξεων ήταν ο δικαιούχος ενώ είναι συνταξιούχος, να εντάσσεται στην κατηγορία των δικηγόρων που ασκούν δικηγορία, η περίπτωση αυτή θα προβλέπονταν ρητά ως διακριτή κατηγορία. Επίσης με το αριθμ. πρωτ.Δ12α/Φ.29/Γ.Π.οικ..15041/450/10-04-2020 απαντητικό έγγραφο του ιδίου ως άνω Γενικού Γραμματέα έγινε δεκτό ότι το επίδομα παραπληγία – τετραπληγίας που χορηγούν οι φορείς κοινωνικής ασφάλισης, δεν είναι σύνταξη ή συνταξιοδοτική παροχή (ΣτΕ 151/1990 και ΣτΕ 4718/2012), οι δικαιούχοι του εν λόγω επιδόματος δεν εντάσσονται στα προνοιακά προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης ως συνταξιούχοι και παύει να ισχύει το Α.Π Π3α/Φ.32/3081/19-09-2000 έγγραφο της Υπηρεσίας μας.

Κατόπιν τούτων, η αρμόδια υπηρεσία του ΟΠΕΚΑ προέβη, άμεσα, αφενός στην έκδοση και αποστολή στους ενδιαφερομένους (189 πρόσωπα) σχετικής ατομικής διοικητικής πράξης τροποποίησης του ποσού του επιδόματος όρασης από 697 ευρώ σε 362 ευρώ, με έναρξη ισχύος, από τον μήνα Φεβρουάριο τρέχοντος έτους και εφεξής (χωρίς περαιτέρω αναδρομικότητα), ήτοι από τον μήνα πραγματοποίησης της ηλεκτρονικής διασταύρωσης με το ηλεκτρονικό αρχείο ΕΣΕΠΣ με τις πληρωμές συντάξεων του αντίστοιχου μήνα, γνωστοποιώντας σ' αυτούς και το δικαίωμα τους να υποβάλουν ενδικοφανή προσφυγή, κατά της εν λόγω πράξης ενώπιον του αρμοδίου Οργάνου που λειτουργεί στον ΟΠΕΚΑ και αφετέρου στην επαναχορήγηση, σε 89 δικαιούχους επιδόματος παραπληγίας τετραπληγίας από φορέα κοινωνικής ασφάλισης και ταυτόχρονα και επιδόματος λόγω αναπηρίας όπρας από τον ΟΠΕΚΑ, του μεγάλου ποσού (697 ευρώ) του επιδόματος, αναδρομικά από την ημερομηνία της προσωρινής του μείωσης (Μάρτιο).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο έλεγχος νομιμότητας τόσο κατά την χορήγηση όσο και κατά τη διάρκεια καταβολής του επιδόματος λόγω αναπηρίας όρασης, αλλά και των υπόλοιπων προνοιακών αναπηρικών παροχών σε χρήμα, μέσω ηλεκτρονικών διασταυρώσεων με άλλες ψηφιακές βάσεις δεδομένων του δημόσιου και ευρύτερα δημόσιου τομέα, είναι γεγονός ότι πραγματοποιήθηκε, σ' αυτή την έκταση, για πρώτη φορά και γίνεται εντατική προσπάθεια, αφενός παγίωσης και αφετέρου

επέκτασής του στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Παράλληλα γίνεται προσπάθεια ελαχιστοποίησης ή και μηδενισμού σφαλμάτων που οφείλονται κυρίως στην πληρότητα και την εν γένει ποιότητα των αντλούμενων ηλεκτρονικά δεδομένων και πληροφοριών. Τα αποτελέσματα κατά την άποψή μας είναι θετικά τόσο όσον αφορά την αποτελεσματική και αποδοτική χρήση των πόρων που διατίθενται για την διαχείριση και χρηματοδότηση των εν λόγω προνοιακών παροχών όσο και για την διασφάλιση της νομιμότητας, της ίσης μεταχείρισης των διοικουμένων, της διαφάνειας και της χρηστής διοίκησης. Σε κάθε περίπτωση όμως ο έλεγχος διενεργείται, στο πλαίσιο του ισχύοντος κάθε φορά νομοθετικού πλαισίου, το οποίο όπως ήδη προαναφέρθηκε δεν έχει τροποποιηθεί. Τα αρμόδια διοικητικά όργανα του ΟΠΕΚΑ δεν δεσμεύονται, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, από λανθασμένες, ενδεχομένως, διοικητικές πρακτικές που ακολουθούνταν από άλλα διοικητικά Όργανα κατά το παρελθόν (π.χ Δήμοι). Δεσμεύονται όμως, υπό το πρίσμα των συνταγματικών αρχών και επιταγών, από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, τις δικαστικές αποφάσεις καθώς και τις ερμηνευτικές εγκυκλίους και οδηγίες της εποπτεύουσας αρχής.

Εν κατακλείδι, πρέπει να επισημανθεί ότι η συγκεκριμένη περίπτωση αφορά σε τροποποίησης του ποσού του επιδόματος όρασης από 697 ευρώ σε 362 ευρώ σε μόλις 189 συμπολίτες μας για λόγους που σχετίζονται με τη νομιμότητα καταβολής του προβλεπόμενου εκ του νόμου ποσού επιδόματος. Η Κυβέρνηση γενικά, αλλά και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων από τη πρώτη μέρα της υγειονομικής κρίσης, εργάστηκε εντατικά και με υπευθυνότητα, ώστε όλοι όσοι έχουν ανάγκη τη στήριξη της πολιτείας, να μη στερηθούν την αναγκαία αυτή βοήθεια, λόγω των ειδικών συνθηκών που επικράτησαν το τελευταίο διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό, προτεραιότητά μας αποτέλεσε η αυτοδίκαια και αυτόματη παράταση, για όσο διάστημα κριθεί απαραίτητο, των κοινωνικών επιδομάτων. Στον βαθμό που αυτό ήταν εφικτό απλοποιήσαμε τις γραφειοκρατικές διαδικασίες, ανακαλέσαμε την απαίτηση υποβολής νέας αίτησης και την αναγκαιότητα της φυσικής παρουσίας των δικαιούχων στα κέντρα κοινότητας και τους δήμους και προασπίσαμε την υγεία και την αξιοπρέπεια των συμπολιτών μας.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

Δ. Μ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ